

2319

ལྷན་འབྲེལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱུ་ལེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལེན་

(ལྷན་འབྲེལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱུ་ལེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་)

ལོ་རྒྱུས་ལེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ (1988)

ལྷན་འབྲེལ་གྱི་འཕེལ་རྒྱུ་ལེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་

དགའ་མཆོས་ བོད་སྐད་ལྟར་དབྱེ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་ཁག་

སྐད་ལྟར་ལྷན་ཁག་གི་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་

དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་

(དག་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་)

ལྷན་ཁག་དགའ་མཆོས་ བོད་སྐད་ལྟར་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་

ལྷན་ཁག་དབྱེ་བའི་སྐད་ལྟར་

甘孜州文史资料（藏文）第三辑

政协四川省甘孜藏族自治州委员会 编

甘孜报印刷厂 印刷

开本 1 / 25

1988年12月第一版

印数：1—2000册

འགྲོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

(1894 — 1968)

དགའ་ཆུང་ཆུང་ཆུང་

འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	
	མཚན་ལྟར་བཤུགས་པའི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	3
འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་		
	མཚན་ལྟར་བཤུགས་པའི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	8
འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་		
	མཚན་ལྟར་བཤུགས་པའི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	16
འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་		
	མཚན་ལྟར་བཤུགས་པའི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	44
འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་		
	མཚན་ལྟར་བཤུགས་པའི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	
འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་		
	མཚན་ལྟར་བཤུགས་པའི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་	50
འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་རྒྱུ་ལྟར་		

..... མེ་དྲུབ་རིག་འཛིན་ནས།
མེ་ལྗོས་རྒྱལ་མས་བསྟུར། 222

《རྒྱལ་གཅེས་ལྷ་མ་ནས་གསར་བཞུག་ལོ་ལྷོ་མེ་མཚན་པར》
— འམ་ནུབ་བསྟུན་ལོ་ལྷོ་འག་དྲུབ་ལྷ་མཚོ། .....

..... འག་དྲུབ་རྒྱལ་བཟང་ནས།
རྒྱལ་མཚན་རྒྱུ་བསྟུར། 244

རྒྱལ་གཅེས་རྒྱལ་དཔོན་ཅིན་པོ་འག་དྲུབ་ལྷ་མཚོར་འག་བསྟུར།
..... ལྷ་བཟང་དང་འཛིན་ལས་ལྷ་མཚོ།
མེ་ལྗོས་བསྟུར་རྒྱུ་བསྟུར། 279

འཛི་རྒྱལ་དཔོན་འག་དྲུབ་ལྷ་མཚོར་འག་བསྟུར་ལྷ་བ། .....

..... ལྷ་བ་བཟན་མཁས་བྱུང་ནས།
མེ་ལྗོས་རྒྱལ་བསྟུར། 297

འམ་མཁས་པོ་འག་དྲུབ་ལྷ་མཚོ་ལྷ་མཚོ་ལྷ་བཟན་རྒྱལ་བཟང་པའི་
གནས་ལྷ་བསྟུར། .....

..... ཅུང་ལྷ་ནས། མེ་ལྗོས་རྒྱལ་མས་བསྟུར། 310

བ་མེད།   ཏང་གི་ཐུགས་སྲུང་དང་མྱོད་རྒྱུ་གྱིས་མེད་འབྲུག་མེད་
 འག་དབང་གྱ་མཚོས་ཏུང་ཐག་གིས་གསར་པའི་རྒྱགས་པ་དང་ཏང་གི་
 མི་ཤིགས་ས་ཁོངས་རང་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་མྱོད་རྒྱུ་ལ་པལ་པུར་རྒྱུ་པ་
 མེད། 1950 ལོར་ཁོང་གིས་གིས་ཁམས་ཞིང་ཅེན་པོད་ཤིགས་རང་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ས་གྲ་རྒྱུ་ལུ་ཕོན་ལུན་ཁང་གི་རྒྱུ་ཕོན་གྱི་ལས་འགན་པའི་སྐོར་རང་
 རྒྱུ་མྱོད་དབང་གི་འཇུགས་རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུ་ལས་ག་འཕོར་ཅི་པུར་ས་
 མེད།   ཏེ་ལོར་གིས་ཁམས་ཞིང་ཅེན་པོད་ཤིགས་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་ས་གི་
 དམངས་མྱོད་བཞུང་ (ཁེས་མར་དགར་མཚོ་པོད་ཤིགས་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་
 ཞེས་ལུ་པུར་) འཇུགས་སྐབས་ཀྱང་ཁོང་རྒྱུ་ཞི་བཞེན་པ་འཕེལ་བཞེན་
 དང་འཕྱོང་ཤིང་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཁང་ཁང་གི་ཕོན་ཀྱང་ཁོང་འཕེལ་བཞེས་
 མེད་པ་མེད།   1963 ལོར་ཁོང་གི་ཅེན་པོ་ལས་སྤོ་ལུན་ནས་རྒྱུ་
 ཕོངས་ནང་པུན་མཐུན་ཅོགས་གྱི་ཏུའེ་ཀྱང་གི་ལས་འགན་པའི་ཁོང་
 གིས་པོད་པལ་པུར་འཕྱོང་བཏང་ནས་མེས་རྒྱུ་བཞེན་གྱི་ཕྱོད་རྒྱུ་
 ཕོན་ཅེན་འབྲུག་ཐབས་དང་།   མི་འཕྱོག་ཁོང་ཤིགས་ཀྱི་ལས་
 འབྲུག་ལྷོ་ལ་ནས་རྒྱུ་བཞེས་ཤིང་ལུགས་ཀྱི་སྤོ་བཞེན་བྱེད་པ།   མི་
 ཤིགས་དང་ཅོང་ལུགས་ཀྱི་མྱོད་རྒྱུ་ལྷོ་ལ་པུར་གསུགས་དང་ལག་ལེན་བྱས་ནས་
 མི་ཤིགས་མཐུན་རྒྱུ་ལ་འཕྱོང་ཐབས་བྱེད་པ་པལ་པུར་གྱི་ཅེན་པོ་རྒྱུ་རྒྱས་

ཚུན་པོ་བཞག་ཚོད་པ་རེད།

1950 ལོར་ཁམས་ཁུལ་བཅོམ་འགྲོལ་བཏང་ཆོས། ས་དང

དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་པོ་མང་པོ་ལས་ཀ་མཉམ་སྐྱེལ་བྱས་ཚུར། ཁོར

གིས་རྒྱན་དུ “གུང་ཁན་ཏང་ཀི་ངའི་རྒྱལ་སྐྱེལ་ཏུན་ཅན་ཡིན་ལ་མི་”

འགྲུལ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱེལ་གུང་ཡིན” ཞེས་གསུངས་པ་

རེད། ཁོར་གིས་མེས་རྒྱལ་གཅིག་གུང་རྒྱན་འགྲོམས་དང་། ཁ་བུལ

ལ་རྒྱ་མཚོ་གུང་ཁན་ཏང་ལ་བརྩི་བཀུར། རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས

ལ་དགའ་གཅིས་བཅས་བྱས་པ་དང་། ཏང་དང་ལས་ཀ་མཉམ་སྐྱེལ་

དང་རྒྱལ་བསམ་ནམ་དག་དང་སྐྱ་གསང་མེད་པར། རྒྱ་མེས་དང་ཁོག་

ཡངས་པོ། རྒྱ་དགར་མེས་ཏང་བཅས་ཀྱི་གཤིས་རྒྱུད་དང་ནམ་”

འཕྱུར་ལ་ངས་ཉ་ཅང་མིང་རྫོན་གས་བཀུར་ཡོད།

《དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་》 ཁོར་གི་ཚོམ་ཡིག་ཚེད་བརྒྱུད་པར་བརྒྱན་

པ་དེས་ང་ཚོས་རྒྱལ་གཅིས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་གས་བྱེད་རྒྱུར་ཕན་ཚུགས

ཡོད་པ་དང་། ཁོར་གི་བྱས་ཆོས་བརྒྱུད་ནས། མེས་རྒྱལ་ལ་”

དགའ་གཅིས་དང་གཅིག་གུང་རྒྱར་རྒྱུར། འཕུན་སྡེལ་ལ་བྱུགས་རྫོན

བཅས་བྱེད་རྒྱ་ཀི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་མཚོག་དུ་གུང་པའི་”

འགན་འབྲི་ཡིན་པར་གོ་བ་ཡོན་ཐབས་བྱས་ནས། ཁོར་རྒྱལ་གིས་”

དཔལ་ལོ་ཤིས་པའི་དག་དབང་གྱི་མཚོ།

ཤིན་པའོ་ནམ།   ལོ་ཤིས་ལྷོས་ལས་པལྟར།

དག་དབང་གྱི་མཚོ་ནི་དཀར་མཛེས་ལྷུ་གྱི་ཚོས་ལྷགས་ལས་་་་
 སྲིགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་མི་སྣ་ཞིག་རེད།   བཅོངས་འགྲོལ་མ་བཟུང་་་
 གོང་ཁོང་གིས་བཅའ་རྒྱལ་རིང་ལྷགས་ལ་རོ་སྐོལ་དང་།   ལེས་རྒྱལ་
 གཅིག་ལྟར་ལྟར་ལྟར་བྱེད་ཅིང་དཀར་དབྱེད་ཀྱིས་འཕྲུབ་ཅོད་བྱས་ཡོད་་་
 པ་དང་།   བཅོངས་འགྲོལ་བཟུང་ལྷོས་གསར་བཞེ་ལས་ཀར་ཕན་་་་
 མོགས་ཡོད་པའི་བྱས་ལྷོས་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

ཁོང་གི་རྒྱ་ལྷུངས་ནི་བྱིས་ཚང་དབྱུལ་ཕོངས་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
 ལོ་ན་ཚུང་དུས་ལ་མ་གཉིས་ཀ་གི་ནས་གཅེས་མ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱོ་སྐྱོང་་་
 བྱས་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་དགོས་ཐུབ་པ་རེད།   ལྷོས་མར་དཀར་མཛེས་
 ལྷོང་གི་དར་རྒྱས་དགོན་པའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྡོད་གནས་སྐོ་ནས་གཅེན་མོ་གྲུ་
 པ་འགྲོ་བའི་ཡོང་འབབ་ཀྱིས་བྱིས་ཚང་གི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བ་རེད།   ཁོང་
 དབྱེད་ལོ་བཅུ་གསུམ་མ་ཚང་གོང་དར་རྒྱས་དགོན་པ་ནང་ལྷགས་ནས་ལྷ་

བ་བྱས་གིང་། དགོན་པའི་མཁོ་སྐྱོད་ཉུང་བས། འཚོ་བའི་ཕོག་ད་ཅུང་
 དབྱལ་ཚངས་དང་བྲལ་མི་ཐུབ་པ་རེད། ཁོང་ལ་དར་མ་རེད་རྗེས་པོད་
 ལ་ཚོས་སྐྱོད་དུ་ཕྱིན་ནས་ལེ་ར་དགོན་པའི་རྗེ་ལྷ་ཚང་གི་མཁམ་པའི་གོ་
 བནས་ཕོབ་པ་རེད།

1933ལོར་ལྷ་མ་རྒྱ་འཕྲིད་པའི་གསུམ་པ་ཐུབ་པ་རྟུན་
 རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་བཞེགས་རྗེས་དུ་སྐྱོད་སྐྱུལ་རྒྱས་པོད་རྗེས་ལོངས་ཀྱི་ཚོས་
 སྤྱིད་ཀྱི་ལས་ཚབ་གནང་ནས། མ་རྩོད་དང་ཕོང་གི་དུའི་
 དགའ་རྟོགས་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱོད་པའི་ཕོག་སྐྱོད་ཀྱི་སྤྱིད་འགྲུར་ཞི་འཇགས་
 བྱང་། དེ་ནས་བཟུང་། པོད་རྗེས་ལ་དུའི་དགའ་
 དང་བཅན་ཚོལ་གྱི་རྟོགས་ལྷགས་ཁག་གཉིས་ཚགས་ཕོད། དུའི་
 དགའ་རྟོགས་ཁག་བཅན་རྒྱལ་མིར་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕོག་རྟོགས་ལྱུང་
 ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེར་རྗེ་ཚང་གྲུར་ཕོད་ཅིང་། ཁོ་ཚོས་བཅན་གྱིད་
 ཀྱིས་དུ་སྐྱོད་སྤྱིད་རྟོགས་ཕོག་ནས་མར་བབ་འཇུག་བསམ་བ་དང་།
 དུ་སྐྱོད་གིས་གཙོ་པོ་བྱེད་པའི་བཅན་ཚོལ་རྟོགས་ཁག་གིས་ལྱུང་གང་ཐུབ་
 ཀྱིས་དབང་སྐྱོར་སྐྱོད་དང་གཉིས་ལྱུང་སྐྱོད་ལྱུང་པར་བརྟེན།
 རྟོགས་ཁག་གཉིས་པར་གྱི་འཕལ་ཚོད་རྗེ་ལྷག་དུ་ཕྱིན་པ། འག་དབང་རྒྱ
 མཚོ་ལ་རྒྱལ་གཅེས་བསམ་བ་ཕོད་པ་དང་། ཁོང་དང་དུ་སྐྱོད་མཉམ་

བཅོམ་མ་འཕྲོལ་བཏང་ཞིན།   ཏག་དཔང་གྱི་མཚོས་གིས་ཁམས་
 རྩེ་ལས་ག་མང་པོ་རྒྱུ་བ་ཕོད་པ་ཡིད།   ཁོང་གི་རྩེ་རྒྱངས་དུལ་ལ་
 མོངས་ལོན་པས།   རྩེ་ཚོགས་རྣམ་པའི་ལྷག་ནག་ལོན་པར་གེས་རྟོང་
 དང་ཉམས་ཞིབ་ཕོད་ཅིང་།   རྩེར་བཏང་གིས་མི་རིགས་དང་ཚོས་
 ལྷགས་ཀྱི་མཚོ་རིམ་མི་སྣ་དང་མི་འབྲེལ་བས།   ལྷག་ཁམ་ཏེ་གི་འདོད་
 རྩེལ་དང་རྩོལ་གསོལ་རོས་ལོན་བྱུང་སྐྱེར་པ་དང་།   ཏང་གི་རྩེད་
 རྩེས་ལ་རྒྱུང་རྩེར་དང་།   ཏང་གི་ལས་དོན་ལ་རྩོ་མེམས་དཀར་པ་ཡིད།
 བཅོམ་མ་འཕྲོལ་བཏང་པའི་དུས་འཁོར་ཏང་གིས་ཁོང་ལ་ལོད་ཅིན་
 བྱས་སྐབས།   ཁོང་གིས་ཏུང་ཐག་གིས་རྣམ་པ་འདོན་རྩོལ་བྱས་པ་
 ཡིད།   མོ་ལོན་ཏང་གིས་དཔྱོག་གཏམ་བཅོས་པ་དང་གཏོར་བཞིས་
 བྱས་ནས།   མང་ཚོགས་མཚོ་ཚོལ་དུ་འཇུག་ཏེ་ཟང་ཟིང་བཅོས་པར་
 ཁོང་གིས་ཏང་གི་རྩེད་རྩེས་ལ་གཞི་བཟུང་ནས།   ཕོད་རིགས་ཀྱི་མཚོ་
 རིམ་མི་སྣ་དང་མང་ཚོགས་ནང་རྩེལ་བརྒྱགས་དང་གསལ་བཤད་བྱས་
 བས།   དོགས་པ་མེད་ཐབས་བྱས་ཏེ་ཏང་གི་ལས་ག་སྟེལ་བར་བར་
 འགྲིགས་ཁ་གསལ་བྱུང་བསད་བྱས་ཕོད་པར་མ་ཟད།   མོ་ལོན་ཏང་གི་
 རྩེད་འཛིན་ལས་རྒྱངས་ཅིས་ལོན་པདག་རྩོད་བྱུང་རོགས་རམ་མང་
 བྱས་ཕོད་པ་ཡིད།   ཏང་གི་ “མཐུན་རྩེལ་བདེ་འཇགས་” དང་ “མཐུན

བྱས་པ་རེད། ཁོར་ཚས་ལྷགས་མཐོ་རིམ་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་མི་ལྷན་ཞིག
 བྱས་ནས་དྲུག་གི་ཚས་དྲུག་རང་ཚོས་གྱི་མིང་རྒྱས་ལའང་ལག་ལྷོད་ལང་།
 དག་པ་བརྟུན་པ་རེད།

1954ལོར། ཁོན་པོད་གཞུང་ལམ་འཁོར་ལོ་གར་གཏོང་།

ལྷུབ་སྐབས་ཁོར་གིས་ཁམས་ཞིང་ཚེན་གྱི་རྒྱ་ཚབ་བྱས་ནས་པོད་རྫོང་ས་ལྷོ་
 ཁོན་པོད་གཞུང་ལམ་འཁོར་ལོ་གར་གཏོང་ལྷུབ་པའི་མཚན་སྟོན་ཞུགས་།
 སར་ལེབས་སྐབས། ཁོར་གིས་རྒྱུ་ཅི་ལེན་གྱི་གཏོ་ལ “པོད་།

རྫོང་ས་ལྷོ་ས་གནས་མིང་གཞུང་དང་འབྲེལ་གཏུག་ཅི་འདྲ་བྱེད་དགོས་གྱི་
 རེད” ཞེས་ཚིག་མཚན་ཞུ་བས། ལེན་རྒྱུ་ཅིས་ “ཚས་ལྷགས་།

ཐད་བྱེད་ལ་རྒྱ་ཚབ་མཐོ་ཅམ་ཡོད་པས། བྱེད་རང་གིས་ཅི་འདྲ་།

བྱེད་པས་མ་ན་དེ་འདྲ་བྱས་ཚོག། ཚབ་མིང་ཐད་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་

ག་རྣམས་བྱེད་གྱིས་ཡང་མོ་རྒྱས་ནས་ཕོས་ཁར་བྱས་དེ་བརྒྱུ་བས་།

ཚོག” ཅེས་གསུངས་པ་རེད། ཁོར་པོད་རྫོང་ས་ལྷོ་ལྷུབ་ས་ལྷོ་ས་

གནས་མིང་གཞུང་གིས་ཁོར་ལ་རྒྱ་ལེབས་འཁོར་པའི་རྣམ་ལེན་བྱས་པར་།

མ་ཟད། ཁོར་རྩོད་མ་མེ་ར་དགོན་ནང་ཡོད་དུས་གཞུང་བརྒྱུས་བྱས་

པའི་གཞན་དང་དབུ་ལྷ། ཚས་ཚས་སྐགས (ཁོར་དགོན་པ་དེའི་།

མཁན་པོ་བྱས་དུས་རྫོད་རྫོད་པ) ཁོར་ལ་ཕྱིར་རྫོད་པ་དང་། ཁོར་